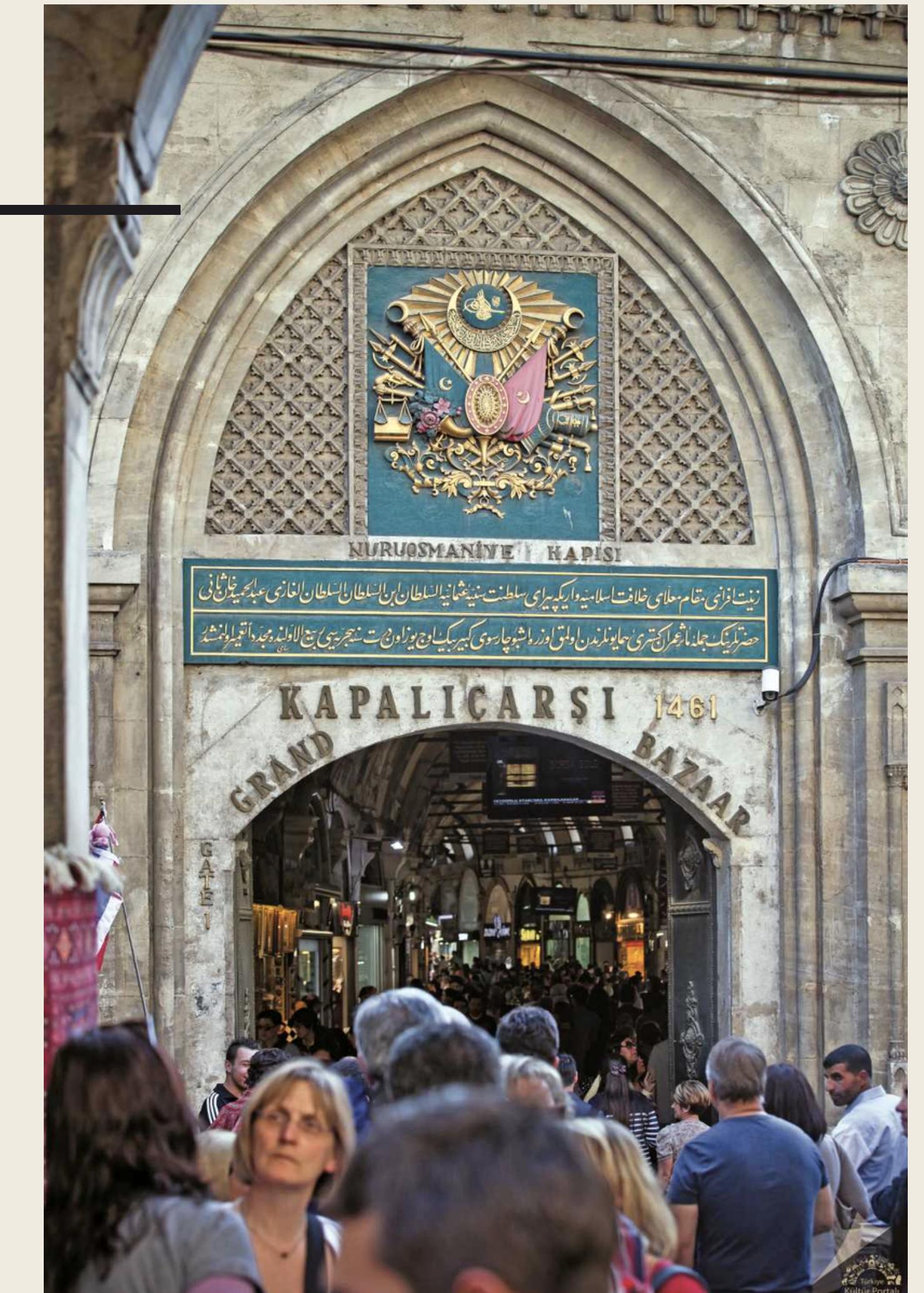

HIST200 DERSİ

Cumhuriyet Sonrası İstanbul Kapalıçarsi'si: Değişimi ve Önemi

DURU İLKE TEKİN
ÖYKÜ CANSU TÜRK
YASEMİN AKÇA
YASEMIN AKIN

GENEL HATLARIYLA PROJEMİZ

Alışveriş sosyal oluşumu yansıtır. Bir ülke hakkında bilgi edinebilmek için nasıl siyasi yapısına, edebiyatına bakılıyorsa bu yönüne de bakılmalıdır. Gün geçtikçe daha da artan ve her geçen gün de artış ivmesini arttıran “tüketim” olgusu artık kontrol edilemez bir seviyeye geldi. Tüketim bu seviyedeyken de merkezileşmiş ticaret birimleri de ülkeler için kilit noktalar haline gelmiştir. Makalenin amacı bu kilit noktalardan biri olan Kapalıçarşı’nın ekonomik, mimari, sosyal, kültürel ve fonksiyonel özelliklerinin detaylıca incelemektir.

İstanbul Kapalıçarşı'sının Ekonomik Önemi

- Ticari Önemi
- Turistik Önemi

İstanbul Kapalıçarşı'sının Türk Kültüründeki Yeri

- Kapalıçarşı'nın Kültürel Önemi
- Kapalıçarşı'nın Kültürel Mirasına Nasıl Sahip Çıkılıyor?

İstanbul Kapalıçarşı'sının Mekansal İncelemesi

- Çarşının Yapısı ve İçeriği
- Çarşının Konumu ve Konumunun Avantaj-Dezavantajları

İstanbul Kapalıçarşı'sının Zaman İçerisinde Geçirdiği Değişim

- Osmanlı Dönemi'nde Bedestenler ve İstanbul Kapalıçarşı'sı
- Cumhuriyet Sonrası Dönemde İstanbul Kapalıçarşı'sı
- İncelenen İki Dönemin Karşılaştırılması

MAKALE PLANI

EKONOMİK ÖNEMİ VE DEĞİŞİMİ

FONKSİYONEL DEĞİŞİM: EKONOMİ

Kapalıçarşı cumhuriyet öncesi dönemde güvenilir bir banka işlevi görürken cumhuriyet sonrası dönemde ticari ve turistik amaçlara hizmet etmektedir.

DÖNEMSEL OLARAK KAPALIÇARSLE EKONOMİK FONKSİYONU

Cumhuriyet öncesi
Günlük ihtiyaç ve banka

1980-2000 arası
Amerika ve Avrupalı
turistler

2000 sonrası
Doğu ve Uzak Doğu
turistler

CUMHURİYET ÖNCESİ DÖNEMDE KAPALIÇARSİ EKONOMİK FONKSİYONU

Günlük alışveriş merkezi

Dönemin insanların
günlük ihtiyaçları için
uğradıkları dükkanlar
bütünü

Banka

Dönemde üzeri ve dört yanı
kapalı bir yer bulmak zordu,
ayaklanmalarda başlayan
yağmalamalara karşı
güvenliydi

Tanışma ortamı

Evlenmek isteyen kadınların
kendimni gösterdiği, erkek
annelerinin sorduğu ortam
sağlanmıştır.

CUMHURİYET SONRASI DÖNEMDE KAPALIÇARSİ EKONOMİK FONKSİYONU

Turizm

Kapalıçarşı'nın, turistlerin ulaşımından alışverişine kadar tüm süreçte ekonomiyi canlandıracı etkisi görülmektedir

Borsa

Ayaklı borsa simsarlarının yaptıkları işlemler sonucunda ekonomide hareketlenmeler görülmektedir. Döviz ve değerli maden alış verisi için önemli bir merkezdir.

AYAKLI BORSA

Telefon üzerinden alım satım yapan bağımsız borsacılar.

A) 1 MİLYON DOLAR

B) 50 MİLYON DOLAR

C) 300 MİLYON DOLAR

D) 1 MİLYAR DOLAR

*Kapalıçarsı’
nin günlük
işlem hacmi
2017 yılında
kaç
dolardır?*

C) 300 MİLYON DOLAR

2008 yılında ekonomik kriz esnasında bu sayıya ulaşıldı.

İSTANBUL
KAPALIÇARSİ'SININ
TÜRK
KÜLTÜRÜNDeki
YERİ

İSTANBUL KAPALIÇARŞI'SININ TÜRK KÜLTÜRÜNDEKİ YERİ

Kapalıçarşı'nın Kültürel Önemi MİMARİ

Kapalıçarşı'nın mimarisinde geleneksel Türk mimarisine ait öğelere çokça yer verilmiştir. Milletlerin kültürel mirasına büyük bir katkının da mimarisel özelliklerinden geldiği göz önünde bulundurulduğunda, Kapalıçarşı'nın Türk mimarisinin ve dolayısıyla Türk kültürünün dünya çapında bir temsilcisi olduğu söylenebilir.

- Kubbe kasnaklarının sekiz köşeli olması,
- Konstrüksiyon ve malzeme benzerlikleri → Tarihçiler arasında çıkan tartışmalara son veren kanıt,
- Kapalıçarşı'dan da eski Türk Bedestenlerine benzer olması → Kalın duvarlı ve çok kubbeli iç bedesten: Cevahir Bedesten'i,

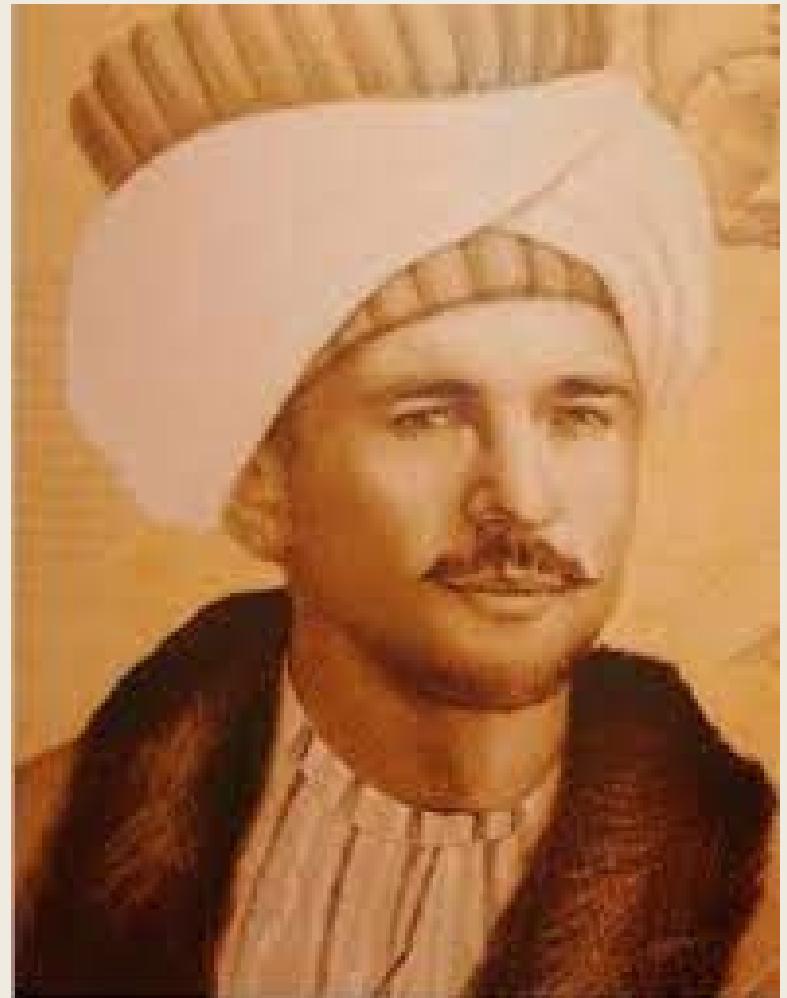
gibi özelliklerinden dolayı Kapalıçarşı'nın Türk kültürü içerisinde eskisi yeniye aktaran bir geçit görevi gördüğünü söyleyebiliriz.

İSTANBUL KAPALIÇARŞI'SININ TÜRK KÜLTÜRÜNDEKİ YERİ

KAPALIÇARŞI'NIN KÜLTÜREL ÖNEMİ EDEBİ VE SANATSAL

Ayrıca çarşının Türk kültüründeki yerini ve önemini bilinen eski Türk edebiyatçılarının ve seyyahlarının kaleminden hakkında geçenler ile de anlayabiliriz.

- Evliya Çelebi
- Orhan Veli Kanık
- Yabancı seyyahların kitapları ve yabancı ressamların tabloları → Evrensel bilinirlik

İSTANBUL KAPALIÇARŞI'SININ TÜRK KÜLTÜRÜNDEKİ YERİ

Kapalıçarşı'nın Kültürel Önemi

LONCA TEŞKİLATI

Bir diğer Kapalıçarşı ve Türk kültürü denilince ilk akla gelen yapı lonca teşkilatıdır. Lonca teşkilatı başlangıcı Türk tarihinin ilk zamanlarına dayanan köklü bir teşkilattır.

İSTANBUL KAPALIÇARŞI'SININ TÜRK KÜLTÜRÜNDEKİ YERİ

Kapalıçarşı'nın Kültürel Önemi

LONCA TEŞKİLATI

Kapalıçarşında Ahilik Kültürü'nün Uygulanma Alanı: Özellikle Kapalıçarşı içerisinde esnaf ilişkilerinde izlerine çokça rastladığımız bu örgütlenmenin amacı esnaflar ve zanaatkarlar arasında yardımlaşmayı esas tutmak ve ustacırak kültürünü nesilden nesile aktarırken ticareti bir düzen çerçevesinde yürütmekti.

Türk kültürüne ait ve bu kültürde önemli bir yer tutan bu sistemin Cumhuriyet Dönemi ve sonrasında, hatta günümüzde dahi işlevini koruduğu sayılı bağamlardan biridir İstanbul Kapalıçarşısı. Bir bakıma karşılık bu özlü kültürün yakın tarihteki temsilcisi haline gelmiştir.

İSTANBUL KAPALIÇARŞI'SININ TÜRK KÜLTÜRÜNDEKİ YERİ

Kapalıçarşı'nın Kültürel Mirasına Nasıl Sahip Çıkılıyor?

NEDEN?

Büyük bir tarihi ve kültürel mirasa ve çok sayıda ziyaretçiye ve esnafa ev sahipliği yapan Kapalıçarşı'nın, doğal olarak bu mirasa sahip çıkabilecek ve çarşının yönetim ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir yönetim kurumuna ihtiyacı var.

Kapalıçarşı kimileri tarafından küçük bir Türkiye'ye benzetilmektedir ve Kapalıçarşı'nın ülkede yaşanan olaylardan doğrudan etkilenen bir merkez olduğu düşünülmektedir. Bunun nedeni ülkenin ve Kapalıçarşı'nın gündemlerinin çoğunlukla paralellik göstermesidir. Bu nedenle Cumhuriyet'in ilanı ile oluşan değişim silsilesinden Kapalıçarşı'da doğrudan etkilenmiştir, karşısında da ülkede olduğu gibi yeni bir düzene ihtiyaç duyulmuştur.

KURUMLAR

KAPALIÇARŞI ESNAFLARI DERNEĞİ

Esnaflar arasında bir dayanışma derneğinin kurulması 30 Mart 1952 tarihinde gerçekleşmiştir. Esnaflar bu tarihte, "Kapalıçarşı Esnafı Tesanüd Cemiyeti" adıyla organize olmuş daha sonraları Dernekler Yasası'nda yapılan değişikle "Kapalıçarşı Esnafları Derneği" adını almışlardır. Dernek günümüzde hala faaliyetlerine devam etmektedir.

KAPALIÇARŞI KAT MALİKLERİ YÖNETİM KURULU

Kapladığı alan, tarihsel ve ticari önemi göz önünde bulundurulduğunda Kapalıçarşının daha güncel, daha yetkili, etkin ve güçlü bir yönetime ihtiyacı bulunmaktadır.

Kurumun en büyük gücü ve farklılığı kamuya bağlı oluşturulmuş bir kurum olmasıdır. Şu anda Kapalıçarşı'ya dair bütün güvenlik, yeniden yapılandırma, temizlik ve organizasyonlardan sorumlu kurum haline gelmiştir. 561 yıllık bir mirası korumak ve gelecek nesle en iyi şekilde aktarabilmek için gerekli çalışmaları titizlikle yerine getirmeye açıklıkla devam etmek ana amaçlarıdır.

İSTANBUL
KAPALIÇARŞI'SININ
ZAMAN İÇERİSİİNDE
GEÇİRDİĞİ DEĞİŞİM

KAPALIÇARŞI'NIN ZAMAN İÇERİSİNDE GEÇİRDİĞİ DEĞİŞİM

1) Osmanlı
Döneminde
Bedestenler ve
İstanbul
Kapalıçarşısı

2) Cumhuriyet
Sonrası Dönemde
İstanbul
Kapalıçarşısı

3) İncelenen İki
Dönemin
Karşılaştırılması

OSMANLI DÖNEMİNDE
BEDESTENLER VE
İSTANBUL
KAPALIÇARSİ'SI

OSMANLI DÖNEMİ KAPALIÇARŞI

Osmancık kenti tek bir merkeze sahip olmasa da, İstanbul Kapalıçarşısı kent cemaatinin ve gündelik yaşamındaki hemen her şeyin iç içe geçip, halkın kaynaştığı yer olarak görüldü.

OSMANLI DÖNEMİ

KAPALIÇARŞI

Kapalıçarşısı; çok farklı dillerin ve farklı kültürlerin bir araya geldiği, farklı kültürleri içeren bir yapı olmasıyla beraber bir yandan da türk toplumunun özgün kültürünü yansitan toplanma merkezi olarak düşünülebilir.

OSMANLI DÖNEMİ'NDE KAPALIÇARŞI

Osmanlı Dönemi Kapalıçarşısı'nın genel özelliklerine bakıldığında sadece ticaret amacıyla kullanılmadığı anlaşılmaktadır.

O dönemlerde gerek siyasi, gerek sosyal olaylar da Kapalıçarşı'da tartışılmaktaydı.

OSMANLI DÖNEMİ KAPALIÇARŞISI

Kısacası; Kapalıçarşı, Osmanlı kentinin kamusal yaşamın gerçekleştiği merkezi bir yerdi. Her sokağında farklı mesleklerin yer aldığı, her türlü konuda nesillerce uzmanlaşmış aileler tarafından satışa bir çok farklı ürün sunulmaktadır.

Satıcılar arasında rekabet tarzı olaylar kesinlikte yasaktı. Ticari ahlak ve törelere fazlaıyla saygı duyulurdu.

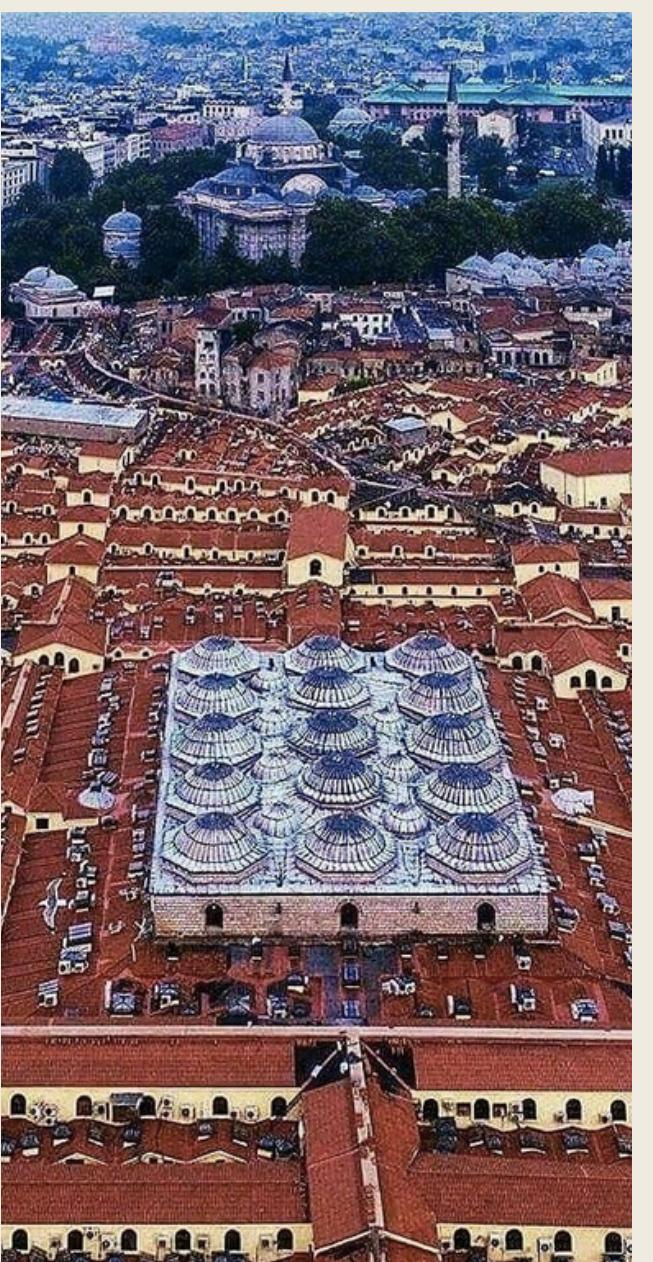

CUMHURİYET SONRASI DÖNEMDE KAPALIÇARSİ

CUMHURIYET SONRASI DÖNEMDE KAPALIÇARŞI

Günümüze baktığımızda ise bir alışveriş kenti niteliğinde varlığını sürdürden Kapalıçarşı kendi iç yapısında oluşan mekan organizasyonu formuyla yaşamına devam etmektedir.

CUMHURİYET SONRASI DÖNEMDE KAPALIÇARŞI

Ancak Kapalıçarşı kentin hızlı nüfus artışı ve çok fazla turist ilgisi çekmesi nedeni ile kendisine has olan birçok mekansal özelliği kaybetmiş ve kaybetmeye mahkum bırakılmış durumdadır.

Bu ziyaretçi yoğunluğundan ve çevresindeki yapılanma nedeni ile de darbe almıştır ve almaya devam etmektedir.

Osmanlı Dönemi'nden kalan kiralık kasa ve emanetçilik gibi işlevler toplumun geçirdiği sosyal değişim sebebiyle özelliklerini yitirmiştir.

İNCELENEN İKİ DÖNEMİN İNCELENMESİ

İKİ DÖNEMİN KARŞILAŞTIRILMASI

Bedestenler çevresinde şekillenen Kapalıçarşı, yapısı gereği organik bir büyümeye gösterirken; sayısız deprem ve yanın felaketi atlatmış, her onarımada da türlü yapısal değişiklikler göstermek durumunda kalmıştır. Bu yapısal değişiklikler yanında fonksiyonel ve kültürel değişimlere de yol açmışlardır.

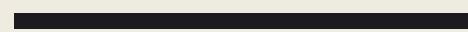
DÖNEMLERİN KARŞILAŞTIRILMASI

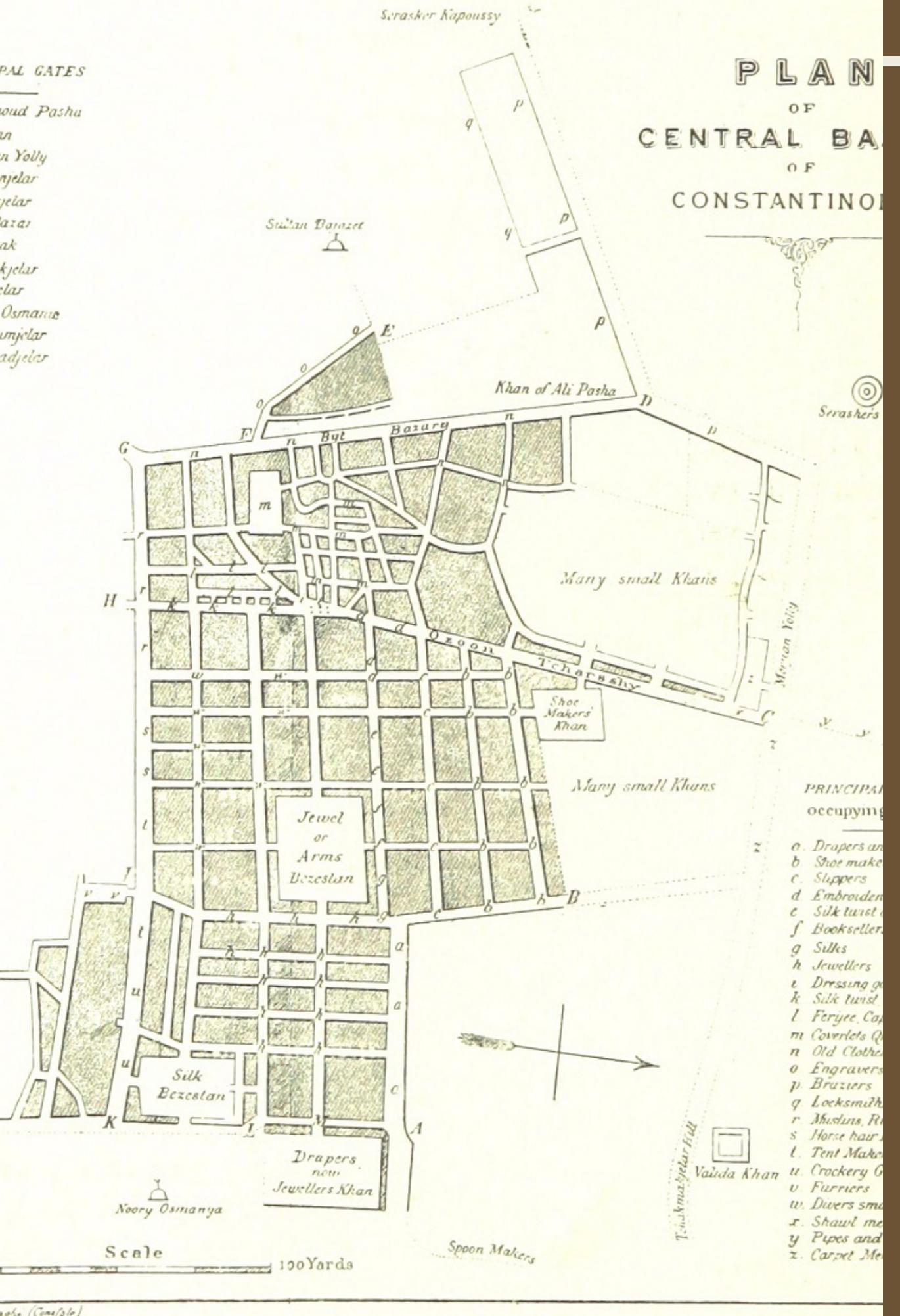
Özellikle Osmanlı Dönemi’nde Sanayi Devrimi sonrası Avrupa’dan gelen yeni mallara olan istek nedeniyle ve de seri üretime geçiş döneminden dolayı hızlı üretim ve tüketim başlamıştı. Bu seri üretim ürünlerinin el emeği ürünlerinden daha ucuz olması Kapalıçarşı esnafını değişime itmiştir.

Bedestenler ve kapalıçarşılar birçok organizasyonun yürütüldüğü bir bakım ticari merkez olarak açıklanabilir. Ancak, bu işlevlerin yavaş yavaş kaybolmaya ve yitirilmeye başlandığı döneme bakıldığında; eskiden beri süregelen eski geleneklerin her ne kadar köklü olup geçmişe dayansa kapitalizm ile beraber gelen seri üretim ve tüketim sisteminin karşısında dayanamadığı gözlemlenmiştir.

DÖNEMLERİN KARŞILAŞTIRILMASI

Eski Bedesten'in bugün, geleneksel kimliğini tamamen yitirerek kapalıçarşıların herhangi bir biriminden farksız işlevlere sahip oluşu; modernizasyon deneyiminde çeşitliliğin ortadan kalktığı tatsız bir anonimleşmeyi anımsatırken bu merkezlerin arasında en önemli olarak görülen İstanbul Kapalıçarşı'sı diğer ticaret merkezlerine kıyasla daha az bozularak geleneklerini korumaya çalışmıştır.

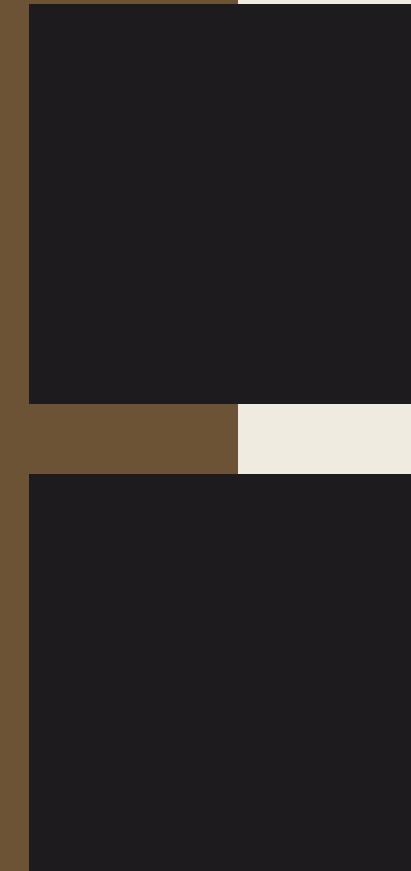
İSTANBUL KAPALIÇARŞI'SININ MEKANSAL İNCELEMESİ

HABER

Kapalıçarşı'yı içinde yer alan bedestenler, kapılar, hanlar ile değerlendirmek hatta çarşının dışına taşan sokakları, dükkânları bir bütün olarak görmek gereklidir. Kapalıçarşı'nın geçirdiği tarihsel süreç ve bu süreçte şehirle girdiği etkileşim de böylece daha iyi anlaşılabilir.

İSTANBUL KAPALIÇARSİ'SININ MEKANSAL İNCELEMESİ

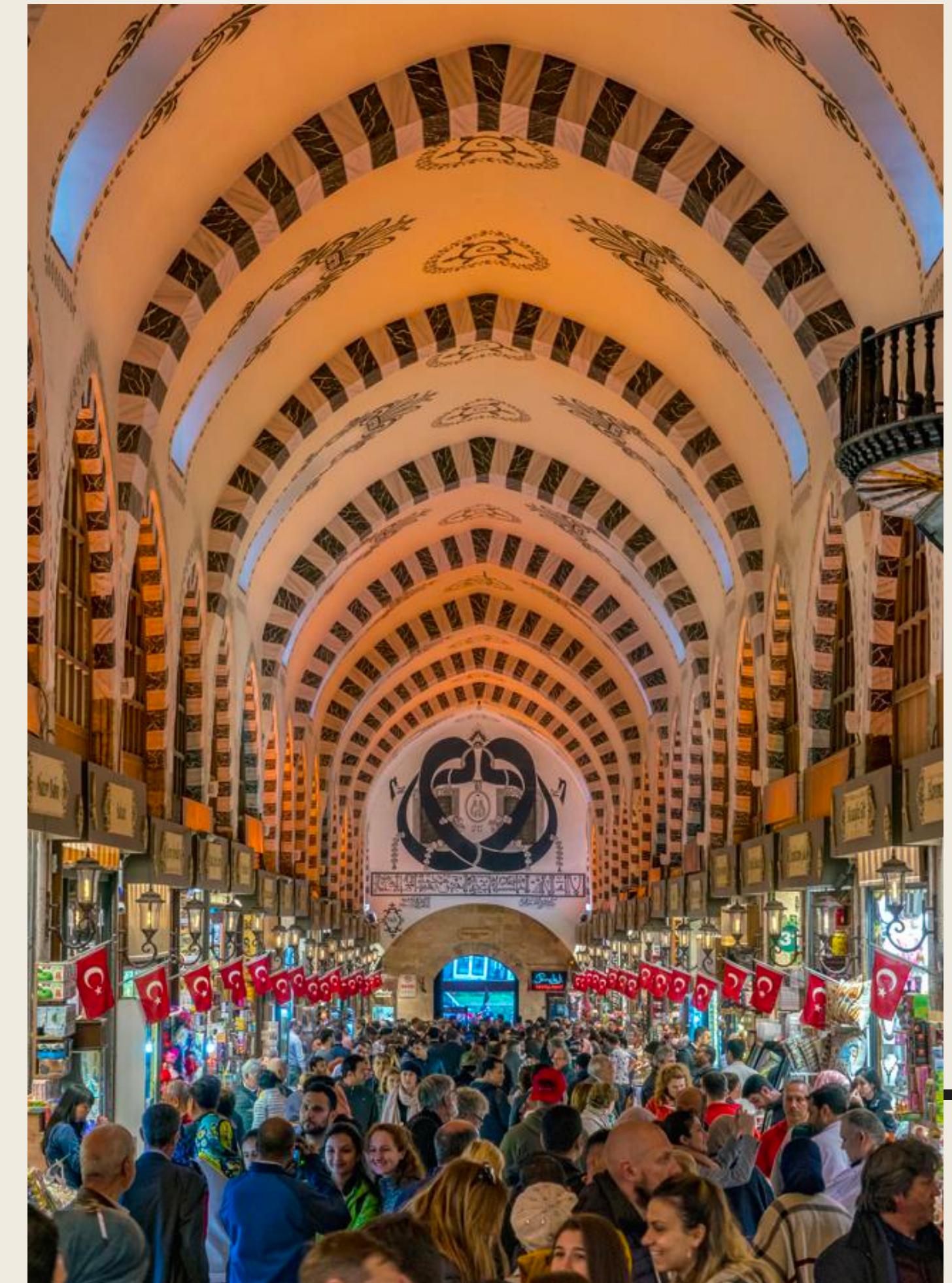

Çarşının Yapısı ve
İçeriği

Çarşının Konumu
ve Konumunun
Avantaj-
Dezavantajları

ÇARSININ YAPISI VE İÇERİĞİ

Ticaretin canlı olduğu eski Türk şehirlerinde bedestenler adeta merkez konumunda olup, ticari hayat bedestenler etrafında konumlanan çarşılarla gelişmiştir. Bunun en güzel örneklerinden biri olan Kapalıçarşı'nın temeli Fatih Sultan Mehmet tarafından 1456-57 yıllarında kurdurulan Cevahir Bedesteni'dir.

ÇARSININ YAPISI VE İÇERİĞİ

Bedesteni merkez alarak etrafında gelişen çarşı defalarca deprem ve yanın gibi felaketlerle zarar görse de geçirdiği onarımlarla günümüze kadar gelmiştir. 1730 yanını sonrasında çarşı dükkanları kagire çevrilerek sokaklarının üstü kapatılmıştır.

Gülşen Gülmez de bunu İstanbul Kapalıçarşı'sı ve Mekansal Kurgusu adlı makalesinde "Böylece çarşı bugünkü yapısıyla beraber üstü kapalı sokaklardan oluşan mekânsal kimliğini kazanmış, yanılara dayanıklı hale gelerek varlığını günümüze kadar korumuştur." şeklinde belirtmiştir.

Kapalıçarşı'da aynı işi yapan tüccarlar genelde aynı sokak ve caddede yan yana yer almış böylece bulundukları sokakların isimleri "Fesçiler", "Aynacılar", "Kuyumcular", "Yağlıkçılar" gibi tüccarların sattıkları ürünlere göre konulmuştur.

Çarşı içinde bugün dışarıya kapalı ve dışarıya açık olmak üzere iki farklı yapıya sahip 16 han bulunmaktadır.

Sokaklarda karşılıklı olarak sıralanan dükkanlar hanların girişlerinde de yer almış, böylece hanlar ve sokaklar bütünleşmiş, ticari dükkanlar kesintisiz olarak yan yana dizilmiştir. Bu düzen dükkanlarının bütünlüğünü bozmaması anlamında fayda sağlarken hanların ve bedestenlerin tek başına yapı olarak kendini fark ettirmesini zorlaştırmıştır.

ÇARŞININ YAPISI VE İÇERİĞİ

Kapalıçarşı zaman içinde fiziki sınırları ve ticari işlevi bakımından değişiklik gösterse de az önce belirttiğimiz mimari yapısını hep korumuş ve özgün kültür miraslarımız arasında yerini almıştır.

ÇARŞININ KONUMU VE KONUMUNUN AVANTAJ- DEZAVANTAJLARI

Kapalıçarşı'nın merkezi konumundaki Cevahir Bedesteni'nin yeri seçilirken, Bizans dönemindeki Konstantinopolis'in ticari konumu ve şehrin topografik yapısı göz önünde bulundurulmuştur.

1989 yılında Cevahir Bedesteni'nde metrekaresi 100 milyo

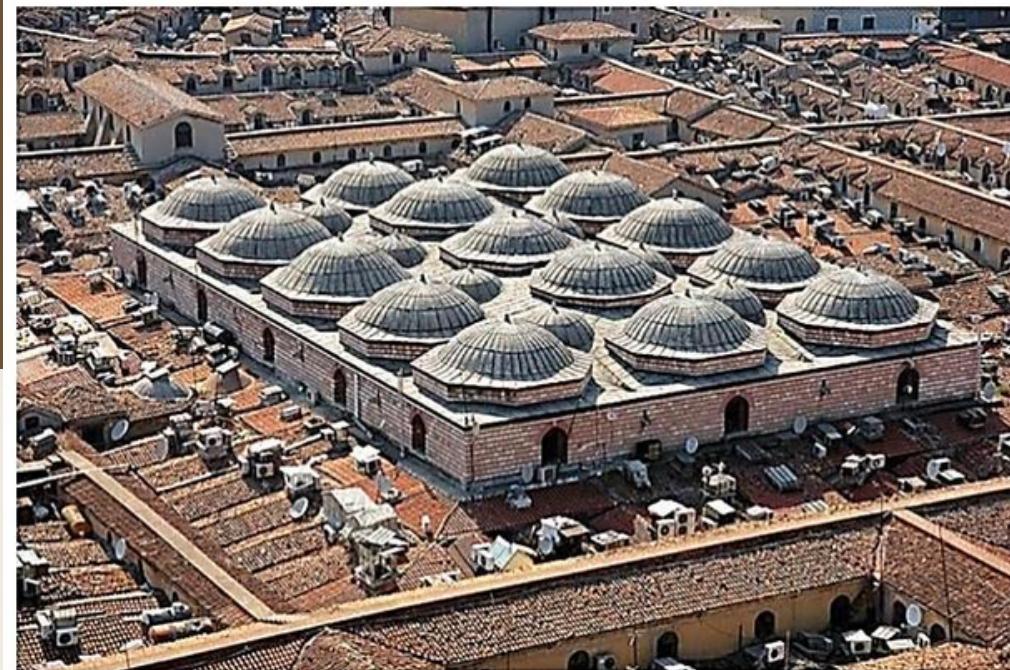
ÇARŞININ KONUMU VE KONUMUNUN AVANTAJ- DEZAVANTAJLARI

Cevahir Bedesteni iki eksen içerisinde konumlandırılmış böylece mevcut ticari hayattan kopuklaşmadan etrafında çarşının oluşumu sağlanmıştır.

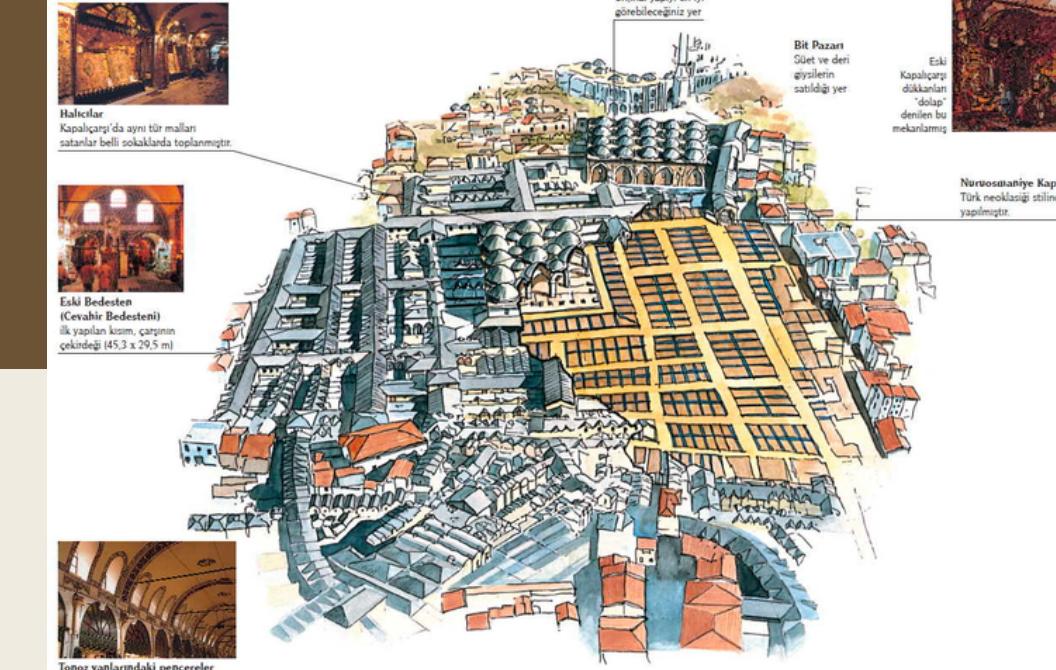
Bedestenin konumunun doğru seçilmesinin yanında mimari yapısı da çarşının gelişimine katkı sağlamıştır.

Bedesten kendi içinde kapalı bir yapı olmayıp, dört yandan etrafındaki sokaklara açılan kapıları çarşının bu sokaklar boyunca gelişmesine olanak sağlamıştır.

ÇARŞININ KONUMU VE KONUMUNUN AVANTAJ- DEZAVANTAJLARI

. Bedesten topografik olarak da etrafındaki dik yamaçlar göz önüne alınarak en düz alana konumlandırılmış böylece etrafındaki düzlük alanlarda da çarşılardan daha rahat inşa edilmiştir.

Haliç'ten Kapalıçarşı'ya kadar olan dik topoğrafya, çarşının o yönde gelişimini zorlarken bu bölgede kurulan hanlar da sınır yaratmaktan ziyade çarşıya hizmet eden yapılar olmuş ve onlar da çarşıyla bütünleşmiştir.

Yaşamın ağırlıklı olarak geçtiği kalabalık çarşı kültüründe dinen hem gelenlerin hem de çarşı esnafının öğle-ikindi namazları için çarşıyla iç içe camiiler inşa edilmiştir.

ÇARSININ KONUMU VE KONUMUNUN AVANTAJ- DEZAVANTAJLARI

Kuruluşunda bedesten etrafında konumlanan çarşı, gerek zaman içinde girdiği yangın ve depremlerle gerekse ticari fonksiyonu gelişikçe bünyesine kattığı hanlar, kapılar, camiiler, sokaklar ve caddelerle bütünleşmiş, şehirle iç içe geçmiştir.

SONUÇ

Türkiye'de herkes tarafından bilinen, en kapsamlı ve en eski çarşı denilince ilk akla gelen Kapalıçarşı, Türkiye'ye sunduğu sonu gelmeyen katkıları nedeniyle araştırmaya değer görülmüştür. Sadece genel anlamda bu çarşının işlevlerinin bilinmesi yeterli olmayacağından detaylı bir inceleme gerekmesi ve bu incelemeyle insanların bilinçlendirilmesi yapılan bu araştırmanın önemidir.

Kapalıçarşı hakkında birincil ve ikincil kaynakların analizleri yapıldığında büyük bir değişim geçirdiği sonucuna varılmıştır. Ayrıca yine araştırma kapsamında bulunan Kapalıçarşı'nın yapısı, işlevi ve Türkiye için önemi yine çeşitli kaynaklardan incelenmiş ve birçok alanda Türk kültürüne en çok katkıda bulunan yapılardan biri olduğu açıkça görülmüştür.

KAYNAKÇA

Erçetin, Arzu. “Geçmişten Günümüze Gelişen Mekân Kurgusu ile Kapalıçarşı.” (2019).

Gülmez, Gülşen. “İstanbul Kapalıçarşı’sı ve Mekânsal Kurgusu.” Mimarist, 20.68 (2020): 79–85.

Sözcü. “Kapalıçarşı’da İşlem Hacmi Uçtu!”. 25 Ağustos 2020.

KAPALIÇARŞI YÖNETİM. “Günümüzde Kapalıçarşı.” Son düzenlenme 19 Mart, 2020.

Kapalıçarşı Yönetim Kurulu. Görüşmeyi yapanlar Elif Yıldız Güven ve Sanem Sancaktar. Bilkent Üniversitesi. 21 Kasım 2022.

Karacalı, Atlıhan Onat. “İstanbul Kapalıçarşı’nın Çekirdeği Eski Bedesten’ de Tarih, Kültür, Mimari Yapı ve İşlev Değişimleri Üzerine Bir İnceleme.” (2019).

Koç, Rezal. “Tarihi Çarşılardan İstanbul Kapalıçarşı’nın Sosyal Medya Yönetimi ve Verilerinin Analizi: Dijital Çağda Değişen Medya ve İletişim Düzeni.” (2020).

Koçu, Reşad Ekrem. “İstanbul’un en Eski Tarihî Eserlerinden: Bedesten ve Kapalıçarşı.”

Sönmez, Çigdem Banu. “Kapalıçarşı’nın Fonksiyonel Değişimi.” Yüksek Lisans tezi, İstanbul Üniversitesi, 1993.

Tuten, Ahmet. “Kapalıçarşı’nın Tarihi: İstanbul Kapalıçarşı Hakkında Genel Bir Değerlendirme.” (2018).

KAYNAKÇA

https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fdocplayer.biz.tr%2F174602371-Istanbul-kapalicarsi-nin-cekirdegi-eski-bedesten-de-tarih-kultur-mimari-yapi-ve-islev-degisimleri-uzerine-bir-inceleme-atlihan-onat-karacalil.html&psig=AOvVaw16nN31tpHeFmC5u6GebCWg&ust=1671211445528000&source=images&cd=vfe&ved=0CBAQjRxqFwoTCMC2oPaR_PsCFQAAAAAdAAAAABA2

https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.istanbulburda.com%2Ftarihi-yerler%2Fistanbul-kapalicarsisinin-gunumuz-hlini-almasini-saglayan-h15515.html&psig=AOvVaw2dkDLKKFSDAi4M_babYc8N&ust=1671212468884000&source=images&cd=vfe&ved=0CBAQjRxqFwoTCPj7i96V_PsCFQAAAAAdAAAAABAE

https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fkultur.istanbul%2Fkapalicarsi-hakkında-hersey%2F&psig=AOvVaw36LgbhZLUa6MWaiqZeePHF&ust=1671212680699000&source=images&cd=vfe&ved=0CBAQjRxqFwoTCOiLi8OW_PsCFQAAAAAdAAAAABAJ

https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.tripadvisor.com.tr%2FLocationPhotoDirectLink-g293974-d4814178-i182579545-Nuruosmaniye_Camii-Istanbul.html&psig=AOvVaw0ja3S3jMeM2A4kjSn1ECvp&ust=1671212615587000&source=images&cd=vfe&ved=0CBAQjRxqFwoTCJCLrq6l_PsCFQAAAAAdAAAAABAD

https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fistanbul.ktb.gov.tr%2FTR-276803%2Fcarsilar-bedestenler.html&psig=AOvVaw16nN31tpHeFmC5u6GebCWg&ust=1671211445528000&source=images&cd=vfe&ved=0CBAQjRxqFwoTCMC2oPaR_PsCFQAAAAAdAAAAABA8